

Afrapportering på det tværkommunale biogassamarbejde på Djursland

24/2328 Åben Sag

Sagsgang

ØK, KB

Sagsfremstilling

Et tværkommunalt samarbejde mellem Norrdjurs og Syddjurs kommuner blev i april 2024 indledt for at afsøge muligheder og potentialer for etablering af et biogasanlæg på Djursland.

Kommunalbestyrelsen i Norrdjurs kommune og Byrådet i Syddjurs kommune godkendte en fælles forståelsesramme i april 2024. Denne gav mandat til, at samarbejdet politisk kunne ledes af de to borgmestre og 1. viceborgmestre. Sammen med kommunaldirektørerne har de haft mandat til at indlede dialog med potentielle udviklere af biogasanlæg. Det er udvikler som alene bygger og driver biogasanlægget.

Der skal tages stilling til, om Kommunalbestyrelsen ønsker et videre arbejde med interesserede udviklere af biogas på Djursland på baggrund af vedlagte afrapportering og oplyste kriterier.

Formålet med det tværkommunale samarbejde er at skabe et oplyst grundlag for en mulig beslutning, som kan danne grundlag for udviklers ansøgning til et biogasanlæg. Samarbejdet understøtter både nationale og lokale klima- og miljømål, herunder reduktion af klimagasser, erstatning af fossile brændstoffer og mindskelse af afhængigheden af importeret gas.

Biogasproduktionen har også en strategisk betydning for energi- og forsyningsikkerhed.

Siden den seneste orientering i Byrådet i Syddjurs Kommune og Kommunalbestyrelsen i Norrdjurs Kommune i juni 2024, har der været yderligere dialog med interesserede udviklere. Den politiske styregruppe har holdt opfølgende møder med udviklerne baseret på deres interestetilkendegivelser. Møderne havde til formål at begge parter kunne stille afklarende spørgsmål.

Nedenfor følger tidsforløbet for det tværkommunale biogasarbejde på Djursland

Begivenhed	Hvornår
------------	---------

Sag til politisk behandling - Igangsætning af samarbejde om placering af biogasanlæg	April 2024
Fælles informationsmøde for borgere i de to kommuner.	Juni 2024
Sag til politisk behandling - Status på tværkommunalt biogassamarbejde	Juni 2024
Individuel dialog mellem den politiske styregruppe og de tre udviklere.	Juni 2024
Besøg hos Horsens Biogasanlæg	September 2024
Statusmøder med udviklere	September 2024

Afrapportering på det tværkommunale samarbejde

Kommunernes eksterne rådgiver Niras har i samarbejde med de to administrationer udarbejdet den vedhæftede afrapportering. Afrapporteringen har blandt andet til formål at afdække følgende:

- Miljø og klimamæssige konsekvenser ved et stort biogasanlæg på Djursland
- De miljømæssige potentialer (f.eks. for landbruger og andre afledte erhverv)
- Potentialer ift. til de samlede energisystemer på Djursland
- Fordele og ulemper ved en eller flere placeringer
- Erfaringer fra andre større biogasanlæg i Danmark.

Afrapporteringen indeholder også de kriterier, som en interesseret ansøger skal forholde sig til i en konkret ansøgning, herunder særligt nabohensyn, tilkørselsforhold og trafik, natur og miljø, landskaber og kulturmiljøer samt grundvandsforhold. Endvidere er det afgørende, at ansøger forholder sig til biomassepotentialet for det ønskede anlæg.

Derudover fremgår det, at beslutningsprocessen overgår til den relevante myndighedskommune, når et projekt går videre til myndighedsbehandling, herunder lokalplanlægning og miljøvurdering for en specifik lokalitet.

Efter ansøgningsfristen vil ansøgningerne og de konkrete placeringsforslag blive vurderet administrativt og behandlet politisk. Herefter afgøres det, hvilke ansøgninger og

placeringsmuligheder, der skal indgå i en offentlig høring som grundlag for en efterfølgende politisk beslutning om mulig igangsætning af planlægning for et konkret projekt.

Ved en politisk beslutning om at arbejde videre med interesserede udviklere vil der blive præsenteret en sag i 1. kvartal 2025. Her skal der politisk tages stilling til, hvilken udvikler man ønskes at fortsætte arbejdet med. I samme behandling forventes det, at der igangsættes en for-offentlighedsfase. Dette betyder, at den politiske beslutning om igangsætning af planlægning for et konkret projekt først kan træffes efter denne fase er afsluttet.

En central forudsætning for projektets gennemførelse er, at udvikler i denne periode aktivt sikrer samskabelse gennem involvering og kommunikation med berørte borgere i lokalområdet. Udvikler skal i samarbejde med den pågældende kommune drive denne involverende proces. Det indebærer, at udvikleren indkalder til borgermøder, kontakter de berørte parter og i tæt samarbejde med den pågældende kommune og de lokale, sikrer en gennemsigtig og tydelig proces omkring planlægningen.

Efter en for-offentlighedsfase vil der eventuelt blive igangsat en konkret planlægning, hvor der også vil blive afholdt en offentlighedsfase. Borgerne vil således have mulighed for at komme til orde både gennem en for-offentlighedsfase og ved en efterfølgende høringsperiode i forbindelse med en eventuel konkret planlægning.

Godkender Kommunalbestyrelsen Administrationens indstilling, lægges der op til følgende proces:

Begivenhed	Hvornår
Deadline for indsendelse af officielle ansøgninger til den pågældende kommune	3. januar 2025
Udvælgelse af udvikler og igangsætning af for-offentlighedsfasen	KB-møde marts 2025
Igangsætning af mulig konkret planlægning	Tilstræbes juni 2025

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Der er sammenhæng til de to kommuners kommuneplaner og til ”Plan- og Udviklingsstrategien”/”Vision og udviklingsstrategien” og klimaplanerne.

Økonomiske konsekvenser

Der er afsat 0,25 mio. kr. i 2024 og i 2025 i begge kommuner - i alt. 1,0 mio. kr. Beløbet er afsat til ekstern konsulentbistand og til projektledelse. Der er ikke yderligere økonomiske konsekvenser som følge af det undersøgende arbejde, der blev godkendt af kommunerne i april 2024.

Hvis det besluttes at arbejde videre med en konkret ansøgning, skal der afsættes yderligere midler til projektet. Beløbet vil blive præsenteret ved mulig igangsættelse af konkret planlægning.

Lovgrundlag

Ingen relevant lovgivning.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- 1) afrapporteringen danner grundlag for det videre arbejde med interesserede udviklere, og at der åbnes for ansøgningsperiode
- 2) forslaget til videre proces frem til mulig igangsætning af konkret projekt, som beskrevet i sagsfremstillingen godkendes.

Beslutning i Økonomiudvalget den 12-11-2024

Ulf Harbo (Ø) og Kasper Vindbjerg (F) fremsatte følgende ændringsforslag til punkt 1:

”Ulf Harbo og Kasper Vindbjerg kan ikke godkende afrapporteringen da der ikke er en grundig vurdering og sammenligning af store centrale fælles biogasanlæg og små decentrale gårdbiogasanlæg i forhold til bl.a. klima, miljø, energiproduktion, belastning af vejnet m.v.”.

Der stemmes om ændringsforslag til punkt 1.

Et flertal i Økonomiudvalget bestående af Kasper Bjerregaard (V), Allan Gjersbøl Jørgensen (A), Lars Møller (A), Benny Hammer (C), Sebastian Halkjær-Grauert (I), Jens Kannegaard Lundager (O) og Diana Mikkelsen (Æ) stemte mod ændringsforslaget.

Et mindretal i Økonomiudvalget bestående af Kasper Vindbjerg (F) og Ulf Harbo (Ø) stemte for ændringsforslaget.

Ændringsforslaget til punkt 1 blev forkastet.

Ulf Harbo (Ø) og Kasper Vindbjerg (F) fremsatte følgende ændringsforslag til punkt 2: ” Ulf Harbo og Kasper Vindbjerg stiller forslag om at der afholdes temamøde og borgermøde om små decentrale biogasanlæg for at blive klogere på det vi er blevet oplyst om af GreenFarm i mail af 2 oktober 2024 om at;

“Den største klimagevinst får man ved at afgasse gyllen decentralt/direkte på gården, fordi:

- Det kræver ingen lastbiltransporter
- Gyllen kan afgasses direkte fra stalden, så emissioner reduceres hurtigst muligt
- Energien – el og varme – bruges på gården, som er den mest effektive energiudnyttelse
- Det kræver ikke ny infrastruktur – eksisterende el/gas/veje skal ikke udbygges.
- Gylle efter biogas er mere planteoptagelig, det betyder lavere forbrug af handelsgødning og ikke mindst reduktion i udvaskning af næringsstoffer og forurening af vandmiljø.”

Så vi bedre kan tage kvalificeret stilling til hvilken type og størrelse biogasanlæg vi gerne vil have på Djursland.”

Der stemmes om ændringsforslag til punkt 2.

Et flertal i Økonomiudvalget bestående af Kasper Bjerregaard (V), Allan Gjersbøl Jørgensen (A), Lars Møller (A), Benny Hammer (C), Sebastian Halkjær-Grauert (I), Jens Kannegaard Lundager (O) og Diana Mikkelsen (Æ) stemte mod ændringsforslaget.

Et mindretal i Økonomiudvalget bestående af Kasper Vindbjerg (F) og Ulf Harbo (Ø) stemte for ændringsforslaget.

Ændringsforslaget til punkt 2 blev forkastet.

Der stemmes om indstillingens punkt 1:

Et flertal i Økonomiudvalget bestående af Kasper Bjerregaard (V), Allan Gjersbøl Jørgensen (A), Lars Møller (A), Benny Hammer (C), Sebastian Halkjær-Grauert (I), Jens Kannegaard Lundager (O) og Diana Mikkelsen (Æ) tiltrådte indstillingen.

Et mindretal i Økonomiudvalget bestående af Kasper Vindbjerg (F) og Ulf Harbo (Ø) tiltrådte ikke indstillingens punkt 1.

Der stemmes om indstillingens punkt 2:

Et flertal i Økonomiudvalget bestående af Kasper Bjerregaard (V), Allan Gjersbøl Jørgensen (A), Lars Møller (A), Benny Hammer (C), Sebastian Halkjær-Grauert (I), Jens Kannegaard Lundager (O) og Diana Mikkelsen (Æ) tiltrådte indstillingen.

Et mindretal i Økonomiudvalget bestående af Kasper Vindbjerg (F) og Ulf Harbo (Ø) tiltrådte ikke indstillingens punkt 2.

Bilag:

1 - 3688602	Åben	Biogasrapport	(107081/24)	(H)
2 - 3688608	Åben	Procesplan for biogas 2024/25	(107087/24)	(H)